

**Monitoring zawodów
deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie łukowskim
w 2019 roku.**

Łuków, lipiec 2020

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	5
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	13
4. Analiza umiejętności i uprawnień.....	16
5. Analiza rynku edukacyjnego.....	18
6. Podsumowanie.....	19
7. Informacja sygnałna.....	20
8. Spis tabel	21

1. Wstęp

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2019 r. poz. 1482 z późn. zm.) opracowanie analiz dotyczących rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinien:

- umożliwiać pozyskanie istotnych informacji odnośnie struktury bezrobocia, potrzeb kadrowych pracodawców,
- służyć koordynacji szkoleń bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
- stanowić podstawę do kształtowania oferty edukacyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem szkół zawodowych,
- usprawnić poradnictwo zawodowe poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy,
- ułatwić realizację programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Poprzez wskazania kierunków rozwoju rynku pracy oraz ukazanie zmian zarówno w strukturze zarejestrowanych osób bezrobotnych jak i w strukturze składanych przez pracodawców ofert pracy, niniejsza analiza może okazać się pomocna dla organów administracji samorządowej, pracodawców oraz dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych. Może bowiem ułatwić podjęcie decyzji o wyborze zawodu przez osoby uczące się, kierunku zmiany doskonalenia zawodowego, uruchomienia nowego kierunku kształcenia, jak również wskazać, w jakich zawodach najłatwiej o pracowników na lokalnym rynku pracy.

Opracowanie zostało, oparte o ostateczny raport projektu pt. "Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy".

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, bazuje na danych gromadzonych w systemie Syriusz - o liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, zgłoszonych wolnych miejscach pracy i aktywizacji zawodowej oraz na danych odnośnie ofert pracy podmiotów publicznych oraz tych publikowanych w Internecie . Analizę wzbogacono poprzez wykorzystanie danych Systemu Informacji Oświatowej MEN.

Podstawowe pojęcia i definicje

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych - proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zawody deficytowe - zawody na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie: liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone - to takie zawody, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie, liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznan, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe - to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie: liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawód – zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji, zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki.

Umiejętności określona jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu

Uprawnienia to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki.

Kwalifikacje to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.

Oferta pracy to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika.

Bezrobotny absolwent rozumiany jest jako bezrobotny do upływu 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły.

Wskaźniki wykorzystywane do wyboru zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Wskaźnik dostępności ofert pracy

Miernik informuje o dostępności ofert pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na jedną ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.

Wskaźnik płynności bezrobotnych

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$$W P B_{t^k} = \frac{O B_{t^k}}{N B_{t^k}}$$

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki jest odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwanie bezrobotnych w danej grupie zawodów. Przyjmuje wartość od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwanie bezrobotny)

$$W D B_{t^k} = \frac{D B_{t^k}}{B_{t^k}} * 100$$

2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.

Na terenie powiatu łukowskiego na dzień 31 grudnia 2019 roku było zarejestrowanych 1949 osób. Stopa bezrobocia na obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie wynosiła 4,2 %. W porównaniu w województwie lubelskim wynosiła 7,4 % a w kraju 5,2 %. Porównując dane z roku 2018, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w tut. urzędzie zmniejszyła się w ciągu roku o 90 osób.

Tabela 1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	222
5120	Kucharze	80
4110	Pracownicy obsługi biurowej	60
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	53
5141	Fryzjerzy	51
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	47
5153	Gospodarze budynków	43
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	38
7112	Murarze i pokrewni	37
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	37
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	36
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	30
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	30
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	28
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	25
7222	Ślusarze i pokrewni	23
4321	Magazynierzy i pokrewni	22
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	21
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	21
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	21

W tabeli umieszczana jest liczba osób bezrobotnych z powiatu, które posiadają przypisany określony zawód, jako zawód do statystyk i figurują w rejestrze osób bezrobotnych na dzień końca analizowanego okresu.

Analizując tabelę osób bezrobotnych według zawodów podstawowych, w powiecie łukowskim najwięcej było sprzedawców 222 osoby, kucharzy 80, pracowników obsługi biurowej 60, robotników wykonujących prace proste w budownictwie ogólnym 53, fryzjerów 51, mechaników pojazdów samochodowych 47, gospodarzy budynków 43, operatorów maszyn do produkcji obuwia i pokrewnych 38, murarzy i pokrewnych oraz pomocy i sprzątarek biurowych, hotelowych i pokrewnych po 37.

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	375
5120	Kucharze	114
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	113
4110	Pracownicy obsługi biurowej	103
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	93
5141	Fryzjerzy	84
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	74
5153	Gospodarze budynków	72
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	68
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	63
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	61
7112	Murarze i pokrewni	55
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	48
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	47
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	46
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	45
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	43
3331	Spedytorzy i pokrewni	43
7126	Hydrauliczy i monterzy rurociągów	41
4321	Magazynierzy i pokrewni	40
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	40

W tabeli umieszczana jest liczba osób bezrobotnych z danego powiatu, które posiadają przypisany określony zawód, jako zawód do statystyk i zostały zarejestrowane w urzędzie w analizowanym roku. Jeśli osoba miała kilka rejestracji w analizowanym roku będzie liczona tylko raz.

Największy napływ bezrobotnych w powiecie łukowskim w 2019 roku był w następujących grupach zawodowych: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) 375 osób, kucharze 114, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym 113, pracownicy obsługi biurowej 103, mechanicy pojazdów samochodowych 93, fryzjerzy 84. W pozostałych zawodach napływ wyniósł mniej niż 80 osób.

Tabela 3. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	100,00
2240	Specjaliści do spraw ratownictwa medycznego	100,00
2514	Programiści aplikacji	100,00
2642	Dziennikarze	100,00
3212	Technicy analityki medycznej	100,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	100,00
3355	Policjanci	100,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	100,00
5112	Konduktorzy i pokrewni	100,00
5169	Pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	100,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6223	Rybaczy morscy	100,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	100,00
7323	Introligatorzy i pokrewni	100,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	100,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	100,00
8155	Operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór	100,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	100,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	100,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	100,00
8311	Maszyniści kolejowi i metra	100,00
8312	Dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	100,00
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	100,00
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	100,00

W tabeli umieszczana jest wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia, który jest wyznaczony jako liczba osób długotrwale bezrobotnych do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiecie, które posiadają przypisany określony zawód, jako do statystyk i figurują w rejestrze osób bezrobotnych na dzień końca analizowanego okresu.

Jak widać w tabeli umieszczony jest najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia 100 przypisany jest aż 27 grupom zawodów.

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3321	Agenci ubezpieczeniowi	4,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	4,00
2131	Biolodzy i pokrewni	3,00
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	3,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	3,00
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	3,00
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	3,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	2,50
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	2,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	2,00
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	2,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	2,00
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	2,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	2,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	2,00
7123	Tynkarze i pokrewni	2,00
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	2,00
7213	Błacharze	2,00
7322	Drukarze	2,00
7413	Monterzy linii elektrycznych	2,00
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	2,00

W tabeli umieszczana jest wartość wskaźnika płynności bezrobotnych, który jest wyznaczony jako liczba osób bezrobotnych wyrejestrowanych w danym roku do liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w danym roku w powiecie. Zliczane są osoby, które posiadają przypisany analizowany zawód, jako zawód do statystyk.

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2019 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
2113	Chemicy	0,00
2152	Inżynierowie elektronicy	0,00
2252	Lekarze weterynarii specjaliści	0,00
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,00
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	0,00
2522	Administratorzy systemów komputerowych	0,00
2656	Prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni	0,00
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	0,00
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,00
5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	0,00
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0,00
7234	Mechanicy rowerów i pokrewni	0,00
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0,00
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,00
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	0,00
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0,00
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	0,00

W tabeli umieszczana jest wartość wskaźnika płynności bezrobotnych, który jest wyznaczony jako liczba osób bezrobotnych wyrejestrowanych w danym roku do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w danym roku w powiecie. Zliczane są osoby, które posiadają przypisany analizowany zawód jako zawód do statystyk.

Z analizy powyższych tabel wynika, iż najwyższy wskaźnik płynności mają elementarne grupy zawodów takie jak: agenci ubezpieczeniowi, zamiatacze i pokrewni, biolodzy i pokrewni, dietetycy i specjaliści do spraw żywienia, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, sprzedawcy na targowiskach i bazarach, posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy. Najniższym wskaźnikiem płynności charakteryzują się: chemicy, inżynierowie elektronicy, lekarze weterynarii specjaliści, doradcy finansowi i inwestycyjni, specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr.

Tabela 6. Oferty pracy w 2019 roku.

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	w liczbach bezwzględnych			
	Ogółem	2318	200	2518
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	5	19	24
2	SPECJALIŚCI	123	73	196
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	165	33	198
4	PRACOWNICY BIUROWI	217	15	232
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	372	32	404
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	124	0	124
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	432	22	454
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	532	5	537
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	348	1	349
0	SIŁY ZBROJNE	0	0	0
	wskaźnik struktury według źródeł			
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	20,83%	79,17%	100%
2	SPECJALIŚCI	62,76%	37,24%	100%
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	83,33%	16,67%	100%
4	PRACOWNICY BIUROWI	93,53%	6,47%	100%
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	92,08%	7,92%	100%
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%	0,00%	100%
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	95,15%	4,85%	100%
8	OPERATORZY I	99,07%	0,93%	100%

Kod grupy zawodów	Nazwa wielkiej grupy zawodów	CBOP (PUP+OHP+EURES)	Internet	Razem
	MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ			
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	99,71%	0,29%	100%
0	SIŁY ZBROJNE			
	wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
	Ogółem			
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNICY I KIEROWNICY	0,22%	9,50%	0,02
2	SPECJALIŚCI	5,31%	36,50%	0,15
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	7,12%	16,50%	0,43
4	PRACOWNICY BIUROWI	9,36%	7,50%	1,25
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	16,05%	16,00%	1,00
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	5,35%	0,00%	
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	18,64%	11,00%	1,69
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	22,95%	2,50%	9,18
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	15,01%	0,50%	30,03
0	SIŁY ZBROJNE	0,00%	0,00%	

W 2019 roku do Centralnej Bazy Ofert Pracy (PUP+OHP+EURES) wpłynęło ogółem 2318 ofert pracy, w tym najwięcej dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń 532, robotników przemysłowych i rzemieślników 432, pracowników usług i sprzedawców 372 oraz pracowników wykonujących prace proste 348. Odwrotnie jest w internetowych ofertach pracy zgłoszonych z Zielonej Linii (przesłanych za pośrednictwem WUP-Viator). Tam najwięcej ofert było w następujących wielkich grupach zawodów: specjaliści 73, technicy i inny średni personel 33 oraz pracownicy usług i sprzedawcy 32 ofert pracy.

3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Prezentowany jest w informacjach sygnalnych (w ujęciu półrocznym) oraz w rocznych raportach z monitoringu (roczny okres sprawozdawczy)

Celem rankingu jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy. Przedstawienie rankingu zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych, pozwoli dodatkowo na wskazanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowej, co za tym idzie, usprawnienia poradnictwa zawodowego.

Zawody deficytowe charakteryzują się większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych tj. wskaźnik oferty pracy wynosi zero.

Tabela 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych (maksymalny deficyt) w 2019 roku.

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	1		0,00
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	1	66,67	66,67
4214	Windykatorzy i pokrewni	0	0,00	0,00
5163	Pracownicy zakładów pogrzebowych	0	0,00	0,00

* W przypadku maksymalnego deficytu liczba bezrobotnych równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się zero, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0,08	1,17	0,07		1,00	0,00	0,00
6340	Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby	1,25	15,67	0,08		1,60	0,00	0,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	0,33	0,92	0,36		1,00	0,00	0,00
8153	Operatorzy maszyn do szycia	7,67	17,75	0,43	30,00	1,40	39,39	21,21
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	0,08	0,17	0,50		1,00	50,00	50,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,92	1,75	0,52	0,00	1,00	0,00	0,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	0,92	1,25	0,73		1,00	0,00	0,00
2320	Nauczyciele kształcenia zawodowego	0,25	0,33	0,75		2,00	0,00	0,00
9121	Pracznicy ręczne i prasowacze	2,00	2,25	0,89	33,33	1,00	33,33	0,00

Analizując powyższe tabele widać, iż do zawodów deficytowych należą zawody w następujących elementarnych grupach zawodów: kierownicy do spraw finansowych, rybacy i zbieracze pracujący na własne potrzeby, psycholodzy i pokrewni, operatorzy maszyn do szycia, konsultanci i inni pracownicy biur podróży.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany (Me) oraz niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym. Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których nie ma żadnych ofert pracy tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości.

Tabela 9. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych (maksymalna nadwyżka) w 2019 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	19
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	15
9122	Czyściciele pojazdów	4
6111	Rolnicy upraw polowych	2
0310	Żołnierze szeregowi	2
3113	Technicy elektrycy	1
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	1

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest zero. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Sredniomiesięczna liczba bezrobotnych	Sredniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odszetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odszetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
3251	Asystenci dentystyczni	5,58	0,08	67,00	75,00	0,78	0,00	0,00
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	5,33	0,08	64,00	50,00	0,57	0,00	0,00
7125	Szklarze	4,17	0,17	25,00	60,00	0,86	0,00	0,00
5120	Kucharze	70,67	3,92	18,04	52,50	0,81	28,57	20,00
6160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	11,75	0,75	15,67	75,00	0,75	0,00	0,00
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	1,17	0,08	14,00	50,00	0,00	0,00	0,00
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	30,67	2,42	12,69	43,24	0,91	32,14	10,71
2621	Archiwiści i muzealnicy	2,50	0,25	10,00	50,00	0,80	66,67	66,67
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1,67	0,17	10,00	50,00	0,00	50,00	50,00
7212	Spawacze i pokrewni	12,83	1,42	9,06	46,15	0,95	0,00	0,00
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	16,75	2,17	7,73	44,44	0,96	50,00	50,00
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1,25	0,17	7,50	50,00	0,00	0,00	0,00
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	23,83	3,58	6,65	53,57	0,81	0,00	0,00
4110	Pracownicy obsługi biurowej	47,17	10,67	4,42	41,67	0,93	49,14	43,10
3259	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	7,33	1,92	3,83	44,44	0,60	39,13	39,13
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	7,17	2,00	3,58	63,64	0,90	20,83	20,83
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	1,08	0,42	2,60	100,00	0,00	40,00	0,00

Do zawodów nadwyżkowych należą: asystenci dentystyczni, operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, szklarze, kucharze, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni.

Zawody zrównoważone odznaczają się zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym. Dodatkowo wskazane jest, aby w takim zawodzie odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Tabela 11. Grupy zawodów zrównoważonych w 2019 roku.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7322	Drukarze	1,08	1,17	0,93	100,00	0,00
4411	Pomocnicy biblioteczni	0,25	0,25	1,00	66,67	66,67
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	0,33	0,33	1,00	0,00	0,00
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	6,00	5,83	1,03	42,86	28,57

W 2019 roku do zawodów zrównoważonych należeli: drukarze, pomocnicy biblioteczni, kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów oraz pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani.

4. Analiza umiejętności i uprawnień.

Kolejnym elementem monitoringu jest analiza umiejętności i uprawnień na rynku pracy – zarówno od strony popytowej i podażowej. Przedstawione w niej są uprawnienia, które są najczęściej posiadane przez bezrobotnych (stanowią najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności i uprawnienia, które są najczęściej wymagane przez pracodawców w ofertach pracy (stanowią najwyższy odsetek ofert pracy, w których są wymagane).

Analiza umiejętności i uprawnień przeprowadzana jest w powiązaniu z zawodami, co pozwala na wskazanie niedopasowań w strukturze kwalifikacyjno – zawodowej. Zestawienie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach zawodów są poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy.

Jeśli większość umiejętności i uprawnień, które najczęściej posiadają bezrobotni pokrywa się z tymi, które występują po popytowej stronie rynku pracy – to można wysnuć wniosek o równowadze na rynku pracy w tym zakresie. Natomiast gdy w wyniku przeprowadzonej analizy – umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, niż te posiadane przez bezrobotnych w danej grupie zawodów- można wysnuć wniosek o niedopasowaniu struktury kwalifikacyjno – zawodowej na badanym rynku pracy.

Tabela 12 . Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2019 roku.

Kod grupy zawodów	Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
		Umiejętności posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
4	PRACOWNICY BIUROWI	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,75		
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY			Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,34

* Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP+Internet).

Umiejętności posiadane przez bezrobotnych w przypadku pracowników biurowych to wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków, natomiast umiejętności wymagane w ofertach pracy dla pracowników usług i sprzedawców: komunikacja ustna/ komunikatywność.

Jako uzupełnienie analizy umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, zbadane zostały cechy grupy osób bez zawodu. Grupa ta scharakteryzowana jest według posiadanego wykształcenia i posiadanych umiejętności i uprawnień.

Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu wg poziomu wykształcenia w 2019 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	1 948	202	10,37%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	425	94	22,12%
zasadnicze zawodowe	540	15	2,78%
średnie ogólnokształcące	279	69	24,73%
policealne i średnie zawodowe	404	23	5,69%
wyższe	300	1	0,33%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa			
szkoła przysposabiająca do pracy	1	1	100,00%
technikum	161	16	9,94%
liceum ogólnokształcące	223	61	27,35%
liceum profilowane	1	0	0,00%
technikum uzupełniające	3	1	33,33%
liceum uzupełniające	6	0	0,00%
szkoła policealna	77	6	7,79%
wyższa	232	1	0,43%
brak danych źródłowych	839	103	12,28%
zasadnicza szkoła zawodowa	405	13	3,21%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

Największa grupa bezrobotnych bez zawodu legitymuje się wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz średnim ogólnokształcącym czyli po szkołach, które nie nadają uprawnień do pracy w zawodzie.

5. Analiza rynku edukacyjnego.

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których mają trudności ze znalezieniem pracy jest wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów.

Tabela 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	174	41	25	15	14,37%	8,62%
szkoła przysposabiająca do pracy	15	0	0	0	0,00%	0,00%
technikum	364	265	44	9	12,09%	2,47%
liceum ogólnokształcące	644	0	19	12	2,95%	1,86%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	120	60	10	5	8,33%	4,17%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/kierunku nauki/szkoły jest zarejestrowany jako bezrobotny).

Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/kierunek nauki/szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych na rynku pracy według wskaźnika frakcji absolwentów wśród osób bezrobotnych ma na celu wskazanie jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów.

Wskaźnik informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią bezrobotni absolwenci (w %). Miernik przyjmuje wartości od 0% (brak absolwentów wśród bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów) do 100% (sytuacja, w której każdy bezrobotny w opisanej elementarnej grupie zawodów to bezrobotny absolwent). Wskaźnik może wskazywać na łatwość i szybkość znalezienia pracy wśród absolwentów w elementarnej grupie zawodów tj. w jakim stopniu absolwenci zasilają grono bezrobotnych.

8. Podsumowanie

Przedstawiony raport za 2019 rok ma charakter diagnostyczny. Raport przedstawia aktualne zjawiska zachodzące na rynku pracy oraz ich krótkookresową prognozę. Dlatego też przedstawione informacje należy przyjmować z pewną rezerwą i łączyć je z własnymi obserwacjami rynku pracy oraz zmieniającą się sytuacją gospodarczą regionu. Niniejsze sprawozdanie nie jest i nie powinno być jednym źródłem informacji do podejmowania decyzji w zakresie ustalania kierunków kształcenia i szkolenia przyszłej kadry dla pracodawców czy też podejmowania decyzji o wyborze kierunku kształcenia przez młodych absolwentów szkół podstawowych.

Na lokalnym rynku pracy duże znaczenie odgrywają również nowe miejsca pracy utworzone przy subsydiowanym wsparciu urzędu. Wielu pracodawców, planując nowe inwestycje, w pierwszej kolejności weryfikuje lokalny rynek pracy pod względem znalezienia potencjalnych kandydatów do pracy niezbędnych przy realizacji takiego przedsięwzięcia.

Czynnikiem zaczynającym mieć znaczenie przy zatrudnianiu są kompetencje. Pracodawcy oczekują osób doświadczonych, profesjonalistów w danej branży, jednocześnie będących elastycznymi. Ciągły rozwój istniejących na rynku firm, ich dostosowanie do dynamicznie zmieniających się trendów panujących na rynku sprawiają, iż bardzo trudno jest osobom w krótkim okresie czasu dopasować kwalifikacji do rynku pracy i zdobywać doświadczenie w konkretnym zawodzie.

Z drugiej strony coraz częściej można spotkać się z ofertami pracy, gdzie nie jest wymagane kierunkowe wykształcenie ani doświadczenie zawodowe. Spora grupa pracodawców deklaruje, że zapewni swoim nowym pracownikom szkolenia, zagwarantuje przyuczenie do pracy na konkretnym stanowisku pracy. Ważniejsze od wykształcenia i stażu pracy jest dla nich zaangażowanie, chęć do pracy oraz otwartość na naukę nowych czynności.

Dynamika zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy uniemożliwia ustalenie kierunków kształcenia na dłuższy okres czasu. Kierunki wnioskowanych do zdobycia umiejętności, podnoszenia kwalifikacji czy przekwalifikowania zawodowego winny być rozpatrywane indywidualnie, zgodnie z bieżącym zapotrzebowaniem zgłaszanych przez pracodawców oraz potrzebami osób bezrobotnych, gdyż to zwiększa efektywność podejmowanych działań czyli szansę zatrudnienia po zdobyciu wnioskowanych kwalifikacji.

Przy uruchamianiu szkoleń, przekwalifikowania zawodowego należy także zwrócić uwagę na zapotrzebowanie na kwalifikacje i umiejętności występujące wśród pracodawców działających na terenie powiatu łukowskiego i powiatach ościennych.

To zwiększa szanse na podjęcie zatrudnienia wśród osób uwzględniając w procesie poszukiwania pracy zatrudnienia poza miejscem zatrudnienia.

Ważnym badaniem prognozując zawody deficytowe, nadwyżkowe jest „barometr zawodów”. Dla powiatu łukowskiego na 2020 rok prognozuje deficyt między innymi w zawodach: krawcy, kucharze, magazynierzy, dekarze, kierowcy autobusów, kierowcy samochodów ciężarowych, mechanicy pojazdów samochodowych, fizjoterapeuci, robotnicy budowlani.

Należy tutaj podkreślić, że przewidywane niedobory dotyczą osób posiadających nie tylko odpowiednie kwalifikacje, ale także doświadczenie w pracy na wskazanym stanowisku.

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiat łukowski
INFORMACJA SYGNALNA 2019 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej
		Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych
		Pracownicy zakładów pogrzebowych
		Windykatorzy i pokrewni
	zawód deficytowy	Kierownicy do spraw finansowych
		Rybaczy i zbieracze pracujący na własne potrzeby
		Psycholodzy i pokrewni
		Operatorzy maszyn do szycia
		Konsultanci i inni pracownicy biur podróży
		Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani
		Nauczyciele szkół specjalnych
		Nauczyciele kształcenia zawodowego
		Praczkę ręczne i prasowacze
		RÓWNOWAGA
Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów		
Pomocnicy biblioteczni		
Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani		
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Asystenci dentystyczni
		Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych
		Szklarze
		Kucharze
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)
		Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne
		Archiwiści i muzealnicy
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów
		Spawacze i pokrewni
		Elektromechanicy i elektrycy
		Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
		Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)
		Pracownicy obsługi biurowej
		Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Gońcy, bagażowi i pokrewni
		Ręczni pakowacze i znakowacze
		Szwaczki, hafciarki i pokrewni
		Czyszciciele pojazdów
		Rolnicy upraw polowych
		Żołnierze szeregowi
		Technicy elektrycy
Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi		

*Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

Spis tabel

Tabela 1. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2019 roku.

Tabela 2. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2019 roku.

Tabela 3. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2019 roku.

Tabela 4. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2019 roku.

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2019 roku.

Tabela 6. Oferty pracy w 2019 roku.

Tabela 7. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych (maksymalny deficyt) w 2019 roku.

Tabela 8. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2019 roku.

Tabela 9. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych (maksymalna nadwyżka) w 2019 roku.

Tabela 10. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2019 roku.

Tabela 11. Grupy zawodów zrównoważonych w 2019 roku.

Tabela 12 . Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2019 roku.

Tabela 13. Bezrobotni bez zawodu wg poziomu wykształcenia w 2019 roku.

Tabela 14. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2019 roku.